

PORAWNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7194.

Lwów, środa, 24 września 1924.

Rok XV.

Flota czarnomorska wystąpiła do walki!

Groźni „posłowie śmierci” przybyli z Bułgarji do Wiednia. Udaremniona rewolucja komunistyczna w Bułgarji. — Dwa wielkie pożary w kinoteatrach.

Porozumienie angielsko-sowieckie.

Lwów, 22 września.

Liberalny „Star” londyński donosi, że wszelkie zabiegi, by udaremnić traktat z sowietami są bezcelowe. Podobno klamka już zapadła. Mac Donaldowi udało się poza kulisami skaptować sironnictwa niechętnie. Poprawki ich zostały przyjęte, a premier angielski ma nadzieję, że sowiety nie będą z tej przyczyny robiły trudności. Porozumienie więc sowiecko-angielskie uważać można za dokonane.

Wiadomość ta nie została wprawdzie potwierdzona urzędowo, brzmi jednak bardzo prawdopodobnie. Odpowiada ona w zupełności założeniom polityki angielskiej. Powątpiewać wprawdzie należy, czy przysposobione z takim wysiłkiem przez Macdonalda porozumienie z Rosją sowiecką przyniesie Anglii spodziewane korzyści, w każdym razie jednak handel i przemysł angielski nie będą miały zamkniętego wstępu do tych olbrzymich połaci europejskiego kontynentu, które dotąd stoją tylko Niemcom otworem.

Ze stanowiska etyki międzynarodowej przedstawia ta najnowsza kombinacja polityczna osobliwe zjawisko. W stosunkach rosyjskich nie zaszło nic takiego, co wskazywałoby na upamiętanie sfer rządzących, na możliwość normalnego współżycia z narodami cywilizowanymi, z państwami rozwijającymi się pod znakiem prawa i kultury. Przeciwnie — w ostatnich czasach jeszcze silniej zaznaczyła się przepaść pomiędzy pojęciami i metodą prawnopolityczną sowieckiej Rosji a resztą Europy. Zaostrzył się autokratyzm, terror znowu strumieniami krwi obryzguje państwo, czerezwycząjka pod zmienioną tylko nazwą zajmuje naczelną wśród władz stanowisko, najwyższym prawem czyniąc bezprawie. Wzmogła się również napastliwość sowietów, dla kultywowania której stworzono nawet osobne ognisko i komintern. Sąsiadów ciągle niepokoi się napadami, nad nieszczęśliwą zaś Gruzją zawisł miecz zagłady.

Anglja patrzy na to wszystko z założonymi rękami a jak dalece zmysł kupiecki sflumił w niej wszelkie inne poczucie, na jak dalekie plany zepchnął wszelkie postulaty programu ideowego — najlepszym dowodem usilne obecnie zabiegi (inaczej bowiem akcji Mac Donalda nazwać nie sposób) o przyjaźń sowietów.

Polska bacznie śledzić winna

tworzący się nowy układ sił w Europie. Gdy w Anglii Labour Party wytycza linię polityki, gdy we Francji również radykalne lewe skrzydło nadaje ton polityce państwowej i międzynarodowej, a na wschodzie potwór komunizmu, drapieżne wysuwa macki — sytuacja Polski wymaga konsekwentnej przeczności, zwłaszcza, że i z zachodniej granicy czeka na nas niebezpieczeństwo.

Flota czarnomorska wystąpiła do walki!

GRUZINI ROZBIŁI WIELKIE SIŁY SOWIECKIE POD POTI.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 22. września. (Z.) Z Paryża donoszą, że rosyjska flota czarnomorska rozpoczęła wczoraj ostrzeliwanie grupy około 5000 Gruzinów, którzy próbowali ruchów za-

czepnych. Gruzini przed wtargnięciem do Poti rozbili doszczętnie wielkie siły sowieckie, komenda bolszewicka wysłała jednak posiłki zaopatrzone we wszelkie środki techniczne.

Groźni „posłowie śmierci” przybyli do Wiednia.

EMIGRANCI BUŁGARSCY W OBAWIE PRZED ZAMACHAMI OPUSZCZAJA WIENIĘ.

Wiedeń, 22. września. (Tel. G. P.) Według doniesienia „N. 8-Uhr Blatt” z Bułgarji wysłani zostali zagranicę emisariusze, którzy mają wśród emigrantów bułgarskich wykotuć szereg wyroków śmierci, wydanych przez bułgarskie organizacje tajne. Wyściancy ci przybyli już do Wiednia celem zgładzenia przeciwników politycznych, skazanych przez tajne komitety wykonawcze. Policja wiedeńska poczyniła szereg zarządzeń, oddając pod ścisły nadzór wszystkie osobistości, przybyłe tu ostatnio z Bułgarji. Również i granice są pilnie strzeżone. Mimo to kilka osobistości bułgarskich w obawie przed zamachami opuściło Wiedeń. Równocześnie w Rzymie aresztowała policja włoska kilku emisariuszy bułgarskich i wydalila ich z Włoch.

Ameryka weźmie udział w pracach nad rozbrojeniem!

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 22. września. (Z.) Z Nowego Jorku donoszą, że koła polityczne amerykańskie odnoszą się przychylnie do myśli uczestniczenia Ameryki w konferencji rozbrojenio-

wej. Konferencja ta miałaby się odbyć w Genewie na wypadek, gdyby 15 państw zaraz ratyfikowało protokół arbitrażowy, spisany obecnie w Genewie.

Zbiórka złota dla skarbu trwać będzie dalej!

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 22. września. (Z.) Zbiórka na skarb narodowy, która wydała tak pomyślne wyniki, będzie w dalszym ciągu kontynuowana. Specjalna deputacja zwróciła się do premiera Grabskiego, który zaakceptował dalszy plan komitetu zbiórki. W dyskusji poruszono sprawę gromadzenia dalszych zapasów złota na rzecz skarbu narodowego, co jest konieczne. W najbliższym czasie wnieiony będzie do Sejmu projekt rowej ustawy o skarbie narodowym, który rozszerzy obecną akcję, utrzymując jednak nadal instytucję Skarbu narodowego w jej charakterze półoficjalnym a pół społecznym.

Święto przysposobienia rezerw.

Warszawa, 22. września. (Tel. G. P.) Dnia 15. października zostanie zorganizowane w całej Polsce święto przysposobienia rezerw, które mogłyby stworzyć w najszerzych warstwach społeczeństwa kadry armji bez uciekania się do utrzymywania dużej armji. W Warszawie 1. listopada otwarte zostaną kursa przygotowawcze do utworzenia rezerw. Kursy te, urządzone przez DOK, obejmą 120 uczestników. Obozy letnie, urządzone przez DOK, zostaną zwiniete. Brało w nich udział około 900 członków.

NOWA PARTJA POLITYCZNA.

Wilno. (Tel. G. P.) W Wilnie do partji niezależnych socjalistów przyłączyła się część członków związku socjalistycznego „Praca”. Utworzono nową partję wspólną pod nazwą „Niezależnej socjalistycznej Partji Pracy”. Partja „niezależnych socjalistów” należy do t. zw. „Hamburskiej Międzynarodówki”, w której egzekutywie zasiada z ramienia tej partji dr. Drobner. Na posiedzenie tej egzekutywy 26. bm. w Londynie wyjeżdża z ramienia nowej zjednoczonej partji N. S. P. w zastępstwie dra Drobnera dr. Kruk.

**ODPRAWA NITTIEMU I LLOYD
GEORGEOWI.**

Wiedeń, 22. września. (Tel. G. P.) „Neue fr. Presse“ zamieszcza dziś artykuł polskiego posła Lasockiego, który zbija zarzuty, z jakimi wystąpił przeciw Polsce Nitti i L. Georg w sprawie Górnego Śląska i Wschodniej Małopolski.

**PRACE NAD KULTURĄ ARTYSTYCZ-
NĄ WŚRÓD ŻOŁNIERZY.**

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 22. września. (Z.) Pod egidą władz wojskowych związało się — jak już donieśliśmy — towarzystwo popierania wytwórczości artystycznej w armii. Obecnie dowiadujemy się, że towarzystwo to przedsięwzięcie starania około upiększenia własnymi siłami wnętrz lokali zajmowanych przez żołnierzy i wojskowych.

**WARSZAWIANIE I ŚLĄZACY BĘ-
DĄ MIELI TAŃSZĄ MAKĘ!**

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 22. września. (Z.) Z kół rządowych informują, że wygasająca w dniu 1. października taryfa ulgową na przewóz maki do Warszawy i na Górny Śląsk ministerstwo kolei przedłużyło na cały październik.

PRZEDŁUŻENIE TARYF ULGOWYCH.

Warszawa. (Tel. G. P.) Taryfy ulgowe na przewóz zboża nasiennego na Pomorzu i w Małopolsce zostały przedłużone do końca b. m. Dodatkowo wzięto do tych taryf Białystok, Grodno i Wołkowysk, które korzystać mogą ze zniżek 25% przy sprowadzaniu zboża nasiennego.

**ROKOWANIA O KREDYTY DLA PRZE-
MYŚLU DOPIERO W TOKU!**

(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 22. września. (Z.) Podana przed kilku dniami wiadomość o uzyskaniu kredytu w Stanach Zjednoczonych na cele gospodarcze została przez Bank gospodarstwa krajowego zdementowana. „Bank gospodarstwa krajowego“ wyjaśnia jednak, że rokowania o takie kredyty są w toku i obracają się w granicach 5 do 10 milionów dolarów. Wyniki ostateczne będą wiadome w pierwszych dniach przyszłego miesiąca.

MINISTER KIEDROŃ W WILNIE.

Warszawa. (Tel. G. P.) Dnia 22 bm. przybył do Wilna min. przemysłu i handlu Kiedroń, oraz dyr. poczt i tel. Moszczeński w towarzystwie kilku wyższych urzędników.

ZAKOŃCZENIE KONGRESU C. I. E.

(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 22. września. (Z.) Dzisiaj odbyło się zakończenie kongresu akademickiego. Uczestnicy opuścili Warszawę udając się do Krakowa. Po drodze zwiedzą oni Częstochowę wraz z klasztorem na Jasnej Górze i będą podejmowani przez miasto. W Krakowie odbędą się jeszcze dalsze obrady kongresu, poczem nastąpi ostateczne jego zamknięcie.

Kraków, 22. września. (Tel. G. P.) Dziś o godzinie 9 wieczorem przybyli do Krakowa uczestnicy drugiego międzynarodowego kongresu akademickiego. Po powitaniu na dworcu, uczestnicy wycieczki udali się do przeznaczonych dla nich kwatery.

POLSKA JESIEŃ.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 22. września. (Z.) Od szeregu dni panuje tutaj piękna pogoda i upały równające się upałom czerwcowym. Warszawianie korzystają z pięknej pogody, zauważono bowiem znaczny ruch pasażerski na kolejach w kierunku lotnisk podmiejskich. Dyrekcja tramwajów miejskich uruchomiła idące w rozmaite strony autobusy, które cieszą się wielką frekwencją.

Udaremniona rewolucja komunistyczna w Bułgarii.

WE WRZEŚNIU MIAŁ NASTĄPIĆ WYBUCH.

Sofia, 22. września. (Tel. G. P.) Bułg. Ag. Tel. do rósł, że minister spraw wewnętrznych złożył wobec dziennikarzy wyjątkowe o sytuacji wewnętrznej, przy czym wskazał szczególnie na ruch komunistyczny i na agitację komunistyczną, trwającą od kilku miesięcy. Rząd ma dowody, że komuniści przygotowali na wrzesień wybuch rewolucji. Ze skonfiskowanych dokumentów wynika, że z Moskwy nadeszły instrukcje, by nie żałować pieniędzy na ten cel. W końcu oświadczył minister, iż rząd ma dowody, że komuniści mieli zamiar w dniu 15 września zainicjować rewolucję w dwóch grupach, jedną ze strony granicy greckiej, od strony granicy serbskiej i mieli zaatakować równocześnie Bułgarię. Oba te plany spełzły na niczem.

Minister Skrzyński o naszej polityce zagr.

**NASZE STOSUNKI Z ROSJĄ. — POLSKA A WEGRY. — POGŁOSKI O
PRZYSTAPIENIU POLSKI DO M. ENTENTY.**

Budapeszt, 22. września. (Tel. G. P.) „Pesti Hirlag“ zamieszcza wywiad, jakiego miał genewski korespondent tego dziennika z ministrem spraw zagranicznych Skrzyńskim. Na zapytanie, jakie są obecnie stosunki pomiędzy Polską a Rosją, p. minister oświadczył: Nie ulega wątpliwości, że każdy kraj, który zamierza wejść w bliższe stosunki z Rosją sowiecką, musi sobie zdać sprawę z różnicy zasadniczych poglądów, jaka panuje pomiędzy Rosją sowiecką a innymi państwami. Rząd rosyjski uważa za swój cel i obowiązek propagowania swych idei w innych krajach, a idee te do gruntu niweczą wszystkie ideały, do jakich my przywiązani jesteśmy, widząc w nich gwarancję ustroju i życia demokratycznego. Są to zasadnicze różnice, oddzielające Rosję od innych państw. Pomimo wszystko jednak, pomiędzy naszym rządem i rządem rosyjskim panują stosunki po-

prawne i o ile to nas dotyczy, to czynimy wszelkie usiłowania, aby utrzymać stosunek dobrego sąsiedztwa. — Co się tyczy Węgier, to w Polsce całe społeczeństwo okazuje w stosunku do Węgier sympatię i jak najdalej idącą lojalność i szczerść. Nie ma wprost możliwości, aby jakikolwiek konflikt mógł wyniknąć między obu tymi krajami. — W kwestii pogłoski, jakoby Polska miała przystąpić do bloku Małej Ententy, oświadczył p. minister, że pod tym względem stan jest ten sam, jaki był jeszcze w Genui, gdy kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych spoczywało w ręku p. Skirmunta. — W kwestiach ogólnych Polska i Mała Ententa ma wiele wspólnych punktów i interesów. Wszelako nie wynika z tego, aby Polska miała przystąpić do Małej Ententy. Przeciwnie pod wieloma względami nasze punkty widzenia, a nawet nasze interesy wzajemnie się różnią.

Litwini uważają spór z Polską za nieukończony.

**TAK OŚWIADCZYŁ GALWANAUŠKAS, KTÓRY PONADTO ODMA-
WIA MOCY PRAWNEJ POSTANOWIENIOM KONFERENCJI AMBA-
SADORÓW.**

Kowno, 22. września. (Tel. G. P.) Przewodniczący delegacji litewskiej w Lidze Narodów, Galwanauškas, udzielił wywiadu korespondentowi rosyjskiego dziennika „Siedzielnia“. Galwanauškas między innymi powiedział: Nie uważam naszego sporu z Polską za ukończony przez jednostronne postanowienie konferencji ambasadorów, które dla nas nie posiada żadnej mocy prawnej. Nie widzimy innego wyjścia z sytuacji, jak

pozostawienie całego sporu do rozstrzygnięcia Trybunałowi haskiemu, i zgadzamy się poddać jego decyzji. Wielokrotnie już proponowaliśmy przenieść spór do tego bezstronnego Sądu międzynarodowego. Dopóki konflikt polsko litewski o Wino nie zostanie rozwiązany tak, jak tego wymaga sprawiedliwość, stosunki nasze z Polską nie mogą mieć normalnego charakteru. W z

Nie było wspólnych operacji floty niemieckiej i rosyjskiej.

„PRZYPADKOWE“ SPOTKANIE NA WODACH GDAŃSKICH.

Berlin, 22. września. (Tel. G. P.) Wolff zaprzecza wiadomości, podanej przez niektóre dzienniki, o wspólnych operacjach niemieckich i rosyjskich sił morskich w okolicy zatoki gdańskiej. Niemieckie siły morskie—

głosi zaprzeczenie — znajdowały się wówczas na ćwiczeniach jesiennych przypadkowo we wzmiankowanej okolicy, nie zauważyły jednak żadnych wojennych okrętów rosyjskich.

A w Chinach wciąż wojna! Pekin poważnie zagrożony.

Szangaj, 22. września. (Tel. G. P.) Przednie strażnice armii Tszang-Tso-Lina zbliżyły się do Pekinu na 170 km. Udało się jej przełamać front wojsk Czekiangja.

NAWET MUSSOLINI NIE MOĞŁ WYTRZYMAĆ Z TELE- FONISTKAMI!

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 22. września. (Z.) Z Rzymu donoszą, że rząd włoski nie mogąc sprostać eksploatacji telefonów, sprzedał je prywatnemu konsorcjum za 510 milj. lirów.

**GŁOS DELEGATA POLSKIEGO W
KOMISJI PRAWNEJ LIGI NAR.**

Genewa. (Tel. G. P.) Delegat polski w komisji prawnej p. Leon Babuński podczas obrad w sprawie kodyfikacji prawa międzynarodowego podkreslił znaczenie prac podjętych przez rząd polski w tym zakresie, zwracając uwagę na projekt prawa, dotyczącego międzynarodowego prawa prywatnego, złożony w Sejmie, na zmianę procedury cywilnej w związku z przyjęciem klauzuli arbitrażu w kontraktach handlowych, oraz na projekt prawa o immunitacie dyplomatycznym w zakresie postępowanym.

**EKS MINISTER W STANIE OSKAR-
ŻENIA.**

Wiedeń. (Tel. G. P.) „Neue Freie Presse“ donosi z Biłogrodu, że rząd postanowił postawić w stan oskarżenia b. ministra sprawiedliwości Markowicza z powodu różnych niedomagań, szczególnie w kwestii znieśienia sekwestracji, oraz byłego ministra kolei Jan-kowicza w związku z zakupem kolei wschodniej.

**TRAKTAT HANDLOWY ANGLO-
NIEMIECKI.**

Londyn. (Tel. G. P.) Jak donosi „Daily Telegraph“ rokowania angielsko-niemieckie mające na celu zawarcie traktatu handlowego, postąpiły tak dalece naprzód, że rzeczoznawcy przedłożyli rządowi Rzeszy projekt traktatu, który będzie rozpatrywany przez rzeczoznawców niemieckich w oczekiwaniu przybycia delegatów angielskich do Berlina.

**PRZECIW TRAKTATOWI ANGLO-SO-
WIECKIEMU.**

Londyn. (Tel. G. P.) Zarząd Izby dla handlu zamorskiego uchwalił jednomyślnie rezolucję wypowiadającą się przeciw ratyfikacji traktatu angielsko-sowieckiego.

PODATEK NA CUDZOZIEMCÓW.

Moskwa. (Tel. G. P.) Prezydium sowietu moskiewskiego uchwaliło nałożyć podatek na cudzoziemców, przebywających w Moskwie. Podatek ten waha się od 100 do 300 rubli, zależnie od czasu pobytu.

POŻYCZKA ANGIELSKA DLA ROSJI.

Londyn. (Tel. G. P. Reuter) Kenn-worly oświadczył, że układ angielsko-sowiecki ustala dla Rosji pożyczkę w sumie 30 milj. funt. szterlingów.

TARG SAMOCHODOWY W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 22. września. (Z.) Na placu w Aleach Ujazdowskich zbudowano drewniany pawilonik w którym odbywać się będzie pierwszy targ samochodowy. Targ ten jest nowością w Warszawie i wzbudził powszechne zainteresowanie; będzie trwał przez cały miesiąc październik.

**500.000 WARSZAWISTÓW UŻYWA
GODZIEŃ TRAMWAJU.**

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 22. września. (Z.) Według statystyki „Statyst. Urzędu miejskiego“ w miesiącach letnich tramwaje miejskie przewoziły dziennie około 400.000 pasażerów. Obecnie tramwaje przewożą przeszło 500 tys. pasażerów dziennie.

**WIAMANIE W „BANKU ODBU-
DOWY“.**

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 22. września. (Z.) Z Krakowa donoszą, że ubiegłej nocy włamali się do kasy „Banku odbudowy“ nieznani sprawcy, którzy skradli około 5 tys. złotych.

A zatem wstąpią do Ligi Narodów!

TYLKO CHCA JESZCZE WYTAR-GOWAĆ KORZYSTNE WARUNKI.

Genewa, 22. września. (Tel. G. P.) Dr. Nansen odbył na Heiligenbergu w Badenie konferencję z kancierzem Marxem w sprawie przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów. Podczas konferencji oświadczył kancierz, że Niemcy w zasadzie gotowe są wstąpić do Ligi Narodów, zanim jednak to nastąpi muszą być wyjaśnione pewne kwestje. Mianowicie Niemcy muszą uzyskać pewność, że delegaci francuscy nie przeciwstawiają się przyznaniu Niemcom miejsca w Radzie Ligi, następnie musi być wyjaśniona kwestja, czy fakt, że dokonywana przez międzynarodową komisję ogólna inspekcja nad rozbrojeniem Niemiec nie zostanie ukończona przed zamknięciem obecnej sesji Zgromadzenia Ligi Narodów, nie wpłynie ujemnie na sprawę przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów. Jak podaje Szw. Agencja telegraficzna, rozeszła się pogłoska, że między rządami francuskim i niemieckim odbywa się wymiana zdań co do warunków wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów. Od wyników tych rokowań zależy sprawa przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów.

Rudolfszell, 22. września. (Tel. G. P.) Kancierz Rzeszy Marx, wygłosił tu na posiedzeniu bawarskiej partji centrowej dłuższe przemówienie, dotyczące polityki ogólnej Niemiec. Mówiąc o Lidze Narodów i o wstąpieniu do niej Niemiec, kancierz zaznaczył, że jeżeli Niemcy, jako wielkie mocarstwo, postawią wniosek o przyjęcie do Ligi Narodów, to w przedświadczeniu, że będą uwzględnione ich słuszne żądania i nie mogą pominać żadnej sposobności, aby ten cel osiągnąć. Zdaniem kancierza, wiele momentów przemawia za tem, że na jutrzejszem posiedzeniu gabinetu zapadnie rozstrzygnięcie w tym kierunku.

Monachium, 22. września. (Tel. G. P.) Na ważnem zebraniu bawarskiego związku chłopskiego w Sutfhausen przemawiał prezydent ministrów Held, który co do przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów oświadczył, że Niemcy musiałyby w ten sposób raz jeszcze uznać, że traktat wersalski jest dziełem sprawiedliwości, wobec czego Held odrzuca swoim i swoich przyjaciół imieniem idee wstąpienia w chwili obecnej Niemiec do Ligi Na-

Mac Donald o wojnie i pokoju.

NASTROJE DZISIEJSZE ZAGRAŻAJĄ POKOJOWI TAK SAMO, JAK W ROKU 1914.

Londyn, (Tel. wł. G. P.) W całej Anglii odbyły się olbrzymie demonstracje, zorganizowane przez partję robotniczą pod hasłem: „Precz z wojną!” Na zgromadzeniach przemawiali ministrowie z Labour Party, oraz najwybitniejsi przywódcy robotników. „Daily Herald” wydał osobny numer, w którym przedstawiciele robotnicy wszystkich krajów wygłaszają swoją opinię o wojnie i pokoju. Na naczelnem miejscu znajduje się opinia obecnego premiera angielskiego Mac Donalda.

Przypomina on, że w chwili wybuchu wojny światowej ogólnie mówiono i obiecywano, iż to ostatnia wojna, jaką Europa ścierpieć musi. Dziś nastroje wśród narodów zagrażają pokojowi tak samo, jak to było w r. 1914. Wojna nie zabezpieczyła ani demokracje, ani ducha demokratycznego, lecz przeciwnie pozostawiła po sobie szkodliwy osad, a przedewszystkiem utniósł w melody, folkami zwykli posługiwać się zwycięzcy. Nikt nie czuje się pewnym i

bezpiecznym. Wyznaczone zostały nowe granice i stworzone nowe państwa, lecz mimo to każdy ma uczucie niepewności. Anglia właśnie teraz uniknęła jednego z największych niebezpieczeństw militarystycznych, jakie kiedykolwiek zagrażało pokojowi, a mianowicie wzajemnego paktu gwarancyjnego.

Wspomina dalej Mac Donald o usiłowaniach pokojowych obecnego rządu robotniczego w Anglii i o osiągniętych przez niego wielkim sukcesie, jakim jest zasada arbitrażu, jest to pełne znaczenia — pisze premier angielski — lecz jeszcze nie dosyć. Jeżelibyśmy jutro ustąpili z rządu, dzieło nasze zostałoby utrudnione, a pokój zagrożony. Pomimo wszystko jednak, to, cośmy zdziałali, nie może być już zupełnie unieszkodliwione, gdyż dzieło nasze, któregośmy dokonali w Londynie i w Genewie, pozostaje od-tąd pod ochroną narodów. Do nich też wystosowuje apel, żeby dzieła tego broniły i popierały je.

Epidemia pożarów w kinach.

ZGINĘŁO PRZESZŁO 100 OSÓB. — POWODEM ZAPALENIE SIĘ FILMU. — POŻAR W KINIE SMYRNEŃSKIM.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22. września. (Z.) Z Konstantynopola otrzymano tu sensacyjną depezę donoszącą, że wczoraj podczas przedstawienia kinomatograficznego w jednym z tamtejszych kinematografów zapalił się z niewiadomej przyczyny film. Wybuchł pożar, w którym miało zginąć

przeszło 100 osób, a między innymi bratowa Kismet paszy, premiera tureckiego.

Wiedeń, 22. września. (Tel. G. P.) „Tel. Comp.” donosi, że w Smyrnie w jednym z kin wybuchł pożar, w którym zginęło kilkanaście osób.

Zbankrutowana „Aida”.

I MASGAGNI NIE POMOGŁ. — ARRESTOWANIE JEDNEGO Z DYREKTORÓW IMPREZY.

Berlin 22 wrześ. (Tel. wł. G. P.) Sensacja dnia jest tutaj ostateczne bankructwo staggione operowego, które pod kierunkiem artystycznym Masgagniego wystawiało z olbrzymim aparatem „Aidę” Verdiego. Imprezie nie udało się od początku. Z powodu niezwykle wysokich cen frekwencja była bardzo słaba. Impresarjowie pożyczali na

prawo i lewo, lecz wreszcie wszystkie źródła się wyczerpały i nastąpiło bankructwo. Sprawa cała przybrała tem więcej sensacyjny obrót, że wnięszala się w nią władza i zarządziła aresztowanie jednego z impresarjów, nazwiskiem Haimovici. Drugi członek dyrekcji, Weber, ułotnił się cichaczem i niewiadomo, dokąd wyjechał.

rodów. W sprawie odpowiedzialności za wybuch wojny Held zauważył, że stanowisko Niemiec w tej sprawie

powinno być notyfikowane rządowi mocarstw. Premier oświadczył się również za utworzeniem bloku bur-

GLORII ŚWIATA Królowa Pawi
MAE MURRAY WERÓTCE
NA EKRANIE.

żuazyjnego.

Berlin, 22. września. (Tel. G. P.) Nadeszła tu dziś odpowiedź z Londynu na zapytanie wystosowane przez rząd niemiecki w sprawie przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów. Treść tej odpowiedzi nie jest znana w kołach rządowych.

Gruzja walczy dalej!

Paryż, 22. września. (Tel. G. P.) Tutejsze przedstawicielstwo gruzińskie komunikuje, że walki w Gruzji toczą się dalej. Poważne starcia rozwinęły się w prowincji Swatenni, Milgreni i Abhazji. Powstańcy, którzy cofnęli się z Kutais przyłączyli się do powstańców w okolicy Swatenu. Przeciw powstańcom sowieci wysłali kilka dywizji.

Skończona idylla.

Kowno. (Tel. G. P.) Wobec niedopuszczenia przez władze litewskie do zebrania żydowskiej Rady Narodowej, zwolanej przez pełniącego dotychczas obowiązki ministra dla spraw żydowskich Dra Rozenbauma. Rada żydowska na posiedzeniu nadzwyczajnem w dniu 17. bm. postanowiła zlikwidować swe czynności i ogłosić rozwiązanie Rady. W związku z tem minister Dr. Rozenbaum podał się ponownie do dymisji.

Stracone zachody miłości.

RABINAT WARSZAWSKI ODRZUCA OFERTY PODSTARZAŁEGO ADONISA.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 22. września. (Z.) Do rabinatu warszawskiego zgłosiła się wczoraj młoda przystojna żydówka, licząca 26 lat, w towarzystwie starszego mężczyzny. Oświadczyła ona, że towarzyszy jej jest katolikiem i pochodzi z katolickiej rodziny. Mieszka on w Augustowie, gdzie posiada żonę kilkoro dzieci i znaczny majątek. Następnie oświadczyła, że ów mężczyzna pragnie przejść na judaizm, aby się z nią ożenić. Rabinat odmówił petentowi przeprowadzenia formalności, powołując się na to, iż petent posiada żonę i dzieci, a powtóre dlatego, że chce zmienić wiarę tylko dlatego, aby ożenić się z żydówką.

Trzęsienie ziemi w Erzerum.

Lodyn. (Tel. wł. G. P.) Według doniesienia z Konstantynopola, w okręgu Erzerum odczuło ponownie silne trzęsienie ziemi. Miasteczko Paszaler i cały szereg wsi uległo zniszczeniu. Liczbę ofiar podają na 4900 zabitych.

MEBLE STYLÓWE

6500

- POLECA W NAJWIĘKSZYM WYBORZE -

FRANCOS i S_{KA} Legjonów 19.

WŁASNA WYTWÓRNIA MEBLI KLUBOWYCH

Z teatru.

(Gościnny występ Karsawiny i Władymirowa).

Lwów, 22 września.

Primaballerina b. cesarskich teatrów rosyjskich, Tamara Karsawina, jedna z najsłynniejszych przedstawicielek sztuki choreograficznej, cieszyła się na lwowskiej scenie ogromnym powodzeniem. W wykwiutnych jej popisach, a zwłaszcza w owianych niezwykłym wdziękiem ilustracjach tanecznych do muzyki kompozytorów poważnych, zlewają się w harmonijną całość rytmika, zaznaczona gestem zawsze estetycznym, uduchowanie tańca oparte na pomysłach oryginalnych i poetycznych, i walor posuniętej do wirtuozostwa sztuki wykonawczej, spotęgowany tak znacznie urokiem aparycji wprost czarującej. Z pierwszymi już taktami w chwili pojawienia się artystki na scenie, łączy się jakiś kategoriyczny imperatyw, jakoby w zalotny sposób wygłoszony apel do publiczności: „Podziwiajcie tu zespolenie piękna z zakresu przyrody, talentu i sztuki. Patrzcie, jak ślicznie występują kształty ciała kobiecego w fascynującej widzów linii węzowatych ruchów, jak zanika w lekkim zefirowym skoku pozorną ciężkość taneczniczy, jak wzrasta w miarę tych subtelnych a pełnych ognistego temperamentu ruchów intensywność wrażenia, które mogłaby wywołać melodia Weberowskiego walczyka w „Invitation”, lub dźwięki stuletniego blisko Lannera utworu „Schönbrunner”. To musi was porwać”...

Apel ten do widzów i słuchaczy nie pozostaje bez skutku. Najpierw zdobywa Karsawina sukces, później co raz to gorętsze zachwyty zapelniają salę amfiteatru, a powodzenie to potęguje się — jak świadczą entuzjastyczne chwylami oklaski — ustawicznie i wzrasta do „maximum”.

Program uroczej artystki był obszerny i dość zajmujący. Rozpoczęły go ilustracje taneczne do walców Chopina (Cis-moll), poczem nastąpiła już wymieniona „transkrypcja” Webera „Aufforderung zum Tanze”, a kulminacyjnym momentem sukcesów nazwać można wykonanie tańców rosyjskich. Po za tem sporo innych dzieł, dziwnym zbiegiem okoliczności, zupełnie pominiętych milczeniem na afiszu. Do korzystnego wrażenia przyczyniały się też piękne i stylowe kostjomy p. Karsawiny, umiejętnie zastosowane do ilustracji choreograficznych, oraz do tańców współczesnych i klasycznych.

Partner artystki, baletmistrz p. Paweł Władymirów odniósł również jako solista i dzielna podpora w „duetach” sukces bardzo znaczny i wywołał sporo gromkich oklasków.

Orkiestra operowa wywiązała się pod batutą dyr. Milana Zuny bardzo starannie ze swego zadania. W miejsce uwertury wykonano przygrywkę polonezową Czajkowskiego, a przeważała tym razem literatura rosyjska. Bardzo życzliwie i łaskawie odnosiła się publiczność do Michaelisa „Türkische Scharwache”, utworu, który nadałby się par excellence do ogródkowych teatrów lub raczej — powiedzmy szczerze — do piwiarni. Ten numer był nawet „bisowany”.
(f. n.)

Obrady naftowe przeciągają się, ale strajk się szybko skończy.**TRZECI DZIEŃ KONFERENCJI. — POSIEDZENIA KOMISJI. — UGODA DZIŚ NASTĄPI. — ILE WYNOŚI UBYTEK W PRODUKCJI.**

Lwów, 22 września.

Obrady konferencji przedstawicieli przemysłowców i komitetu strajkujących naftowców toczą się już trzeci dzień. Cały poniedziałek wypełniły posiedzenia komisji: kopalnia-nej, rafinerijnej i warsztatowej, w których uczestniczyli pełnomocnicy pracodawców i właściwych dla każdego działu pracy Związków zawodowych.

Mimo, że rokowania się przeciągają, to jednak nie ulega wątpliwości,

że zostaną one uwieńczone pomyślnym wynikiem, gdyż przebieg ich znamionuje ustępliwość, dobra wola i kompromisowość.

Z obu stron też zapewniają, że umowa ugodowa zostanie najpóźniej dziś (wtorek) podpisana.

Ubytek w produkcji, wywołany przerwą w ruchu — z powodu strajku — wynosi dotąd na razie około 1000 cystern ropy, co w przeróbce daje 800—850 wagonów gotowych produktów naftowych.

W strajku naftowców uczestniczy 9.000 robotników.

Lwów, 22 września.

Na podstawie danych źródłowych stwierdzić należy, że w strajku naftowców we wszystkich

działach (kopalnie, rafinerie i t. p.) Zagłębia naftowego wziął udział ogółem około 9.000 robotników.

„Afera atletyczna” zaczyna pachnąć coraz bardziej — skandalem.**Zapaśnik Jędrzej Hajek lojalnie raz jeszcze ofiarowuje walkę na zasadzie przepisów międzynarodowych!**

Lwów, 22 września.

W „aferze atletycznej” tak bardzo nieprzyjemnej dla opinii cyrku A. Kornackiego, otrzymujemy jako odpowiedź na ostatnio ogłoszony a wymijający list dyrektora cyrku, skierowany do naczelnego redaktora naszego pisma — od poszkodowanego zapaśnika p. Jędrzeja Hajeka oświadczenie następujące:

„Stwierdzam, że dyrektura cyrku w obawie o rezultat walki i prawdopodobną stratę 3.000 złotych, zamierza przez przewleknięcie sprawy i stwarzanie nowych trudności wycofać się z przyjętych i szumnie ogłoszonych w swoim czasie zobowiązań. Jeszcze w dniu 15. b. m. dowiedzieliśmy się dyrektura cyrku o wyzwaniu przezemnie zapaśników: Zawiszy, Langer i Swatyni — wyzwaniu, mającym na celu rehabilitowanie mnie. Obecnie dowiaduję się z listu dyrektora cyrku z prawdziwym zdumieniem, że dwaj z wyzwanych przezemnie zapaśników, a mianowicie Langer i Zawisza, już po ogłoszeniu przezemnie wyzwania, rzekomo skończywszy swoje „engagement”, wyjechał z Lwowa. Oświadczam z całą stanowczością, że w fakcie tym zarówno ja, jak każdy człowiek bezstronny, dopatrywać się musi rozmyślnego kroku dyrektora cyrku, kroku, mającego na celu pozabawienie mnie możliwości udowodnienia, iż wymienianych zapaśników z wszelką łatwością pokonam. Mimo to jednak, chcąc za wszelką cenę udowodnić słuszność moich zarzutów pod adresem dyrektora cyrku A. Kornackiego, ponownie wzywam na warunkach przyjętych przez cały świat sportowy, t. zn. do walki aż do ostatecznego wyniku zapaśników, z którymi z polecenia dyrektora walczyłem i przez których z polecenia także dyrektora byłem pokonany. Wobec zaś wyjazdu Langer i Zawiszy, żadam walki w pierwszym rzędzie z Wołyńcem na warunkach międzynarodowych przepisów tzn. po pierwszej nierozstrzygniętej 20-minutowej walce, walki aż do rozstrzygnięcia, która zdecyduje o wypłaceniu nagrody. Z zapaśnikiem Swatynią nie walczyłem, walki jednak z nim nie odrzucam — do-

piero jednak po przeprowadzeniu walki rehabilitującej z Wołyńcem, względnie z którymś z innych zapaśników, którzy rzekomo mnie pokonali.

Co do szczegółów — to nie zgadzam się, aby pieniądze złożone by ty do rąk p. M. T. Krzysztołowicza, a to po pierwsze dlatego, że nie mam żadnego powodu wycofywać ich z redakcji „Gazety Porannej”, czynnika w tym wypadku bezwzględnie neutralnego, który od pierwszej chwili śmiało stanął po stronie sprawiedliwości, a po drugie dlatego, że jak wiadomo, p. M. T. Krzysztołowicz jest moim wspólnikiem przedsiębiorstwa cyrkowego, a jawnym kierownikiem reklamy cyrku, czego sam nie ukrywa. Dyrektura cyrku swoją kaucję 3.000 zł. może złożyć ewentualnie w redakcji „Słowa Polskiego”, jako drugiego pisma codziennego, którego referent sportowy nie zważał się napiętnować skandalicznego postępowania dyrektora cyrku z publicznością lwowską.

Oświadczam wreszcie, że po raz ostatni zabieram głos w tej sprawie, o ile zaś dyrektura cyrku dalej uchylać się będzie od definitywnego załatwienia sporu, uważać będę, że odniosłem sukces moralny, poczem napiętnuję publicznie za równo w pismach lwowskich, jak i w zawodowej prasie zagranicznej oszustwa popełniane na bezkrytycznej publiczności lwowskiej przez cyrka A. Kornackiego kosztem dobrego imienia zawodowych atletów. Z poważaniem Jędrzej Hajek.

Od siebie dodajemy, że do tem oświadczeniu p. Hajeka, sytuację wyjaśnić może jedynie dopuszczenie go przez Zarząd cyrku do walki i to na tych warunkach, które on lojalnie ofiarowuje. O ile się to nie stanie — uważać się fakt będzie musiał całą „aferę atletyczną” za definitywnie załatwioną w duchu dla Zarządu cyrku niekorzystnym. Nie wątpimy, że stanowisko to podzieli również szerokie sfery publiczności naszego miasta. — Red.

Dr. Battaglia obejmuje dyr. „Rzeczpospolitej”.

Lwów, 22 września.

Jak się dowiadujemy z Warszawy znany polityk i publicysta dr. Roger Battaglia ma objąć stanowisko naczelnego dyrektora wydawnictwa dziennika „Rzeczpospolita” w Warszawie.

Pertraktacje trwające od dłuższego czasu, są bliskie końca.

Wybory na Śląsku opolskim.**POLACY NIE UZYSKALI ŻADNEGO MANDATU.**

Katowice, 22 września. (Tel. G. P.) Uzupełniające wybory do parlamentu niem. na Śląsku Opolskim, jakie się odbyły wczoraj, dały następujące ostateczne wyniki: Polacy uzyskali 35.839 głosów (przy wyborach w maju 48.364), komuniści 75.917 głosów (w maju 125.403), partja demokratyczna 7.811 (w maju 11.346), partja socjalno-demokratyczna 19.229 głosów (w maju 24.795), niem. partja wolnościowa 11.836 głosów (w maju 17.543), niem. partja ludowa 11.683 głosów (w maju 17.768), partja centrum 191.683 gł. (w maju 192.170), niem. partja nacjonalistyczna ludowa 81.002 głosów (w maju 191.333), Polacy nie uzyskali żadnego mandatu. Ogółem oddano głosów 415.926. Wybrano 6 kandydatów partji centrum, jednego kandydata nacjonalistycznego i jednego komunistę.

Wybory odbyły się na Śląsku Opolskim w zupełnym spokoju. Jak można było stwierdzić udział w wyborach był słaby i wynosił 60 do 65 proc.

NADESLANE.

N. U. Z. A.

zaprasza wszystkich Członków

na ogólne zebranie,

które odbędzie się we czwartek dnia 25 września o godzinie 18 w sali Towarzystwa Pedagogicznego przy ul. Zimorowicza 17, celem wspólnego naradzenia się nad dalszym rozwojem Spółdzielni.

6952

6959 Za spójność duszy s. p.

MICHAŁA KUBAJA

res auratora, odprawione zostanie **Zatobne Nabożeństwo** w pierwszą bolesną rocznicę śmierci w kościele parafialnym w dniu 25. bm. o godz. 8, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znaomych Zona i dzieci.

Lekarz chorób kobiecych i akuszer

Dr. GUSTAW MAHL

powrócił i ordynuje obecnie przy ul. Watowej 1. II g od godz. 8—5 6931

Lekarz-Dentysta

WANDA TRAJEWSKA

powróciła i ord. od 9—3 pop.

6675 ul. Fredry 9.

Czytajcie „Szczutka”

Projekt zmiany organizacji Kas chorych.

Lwów, 22 września.

Departament Ubezpieczeń Min. Pracy i Op. Społecznej wygotował projekt zmian i uzupełnień obowiązującej obecnie ustawy z 19 maja 1920 o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Wedle tego projektu, który będzie przedmiotem dyskusji sfer interesowanych, ulegnie zasadą organizacji Kas chorych dość wielkim i zasadniczym zmianom.

Projektem tym zajmiemy się obszerniej.

„PROBIERNIA” NA WZÓR ZAGRANICY!

We środę 24. b. m. nastąpi otwarcie we Lwowie nowej placówki (u nas w Polsce znanej tylko w Poznaniu), a mianowicie „PROBIERNIA” znanych słynnych miódów, wódek i likierów parowej fabryki Krebs-Patoka. Lokal ten odpowiednio zaadaptowany mieści się przy głównym składzie wódek i likierów firmy Krebs-Patoka przy ul. Batorego l. 7 i służyć ma jedynie tylko do próbowania smaków powyższych wspomnianych wyrobów fabryki Krebs-Patoka, znanych zresztą już dobrze w całej Polsce i Zagranicą.

Na ostatnich „Targach Wschodnich” liczne rzesze P. T. Publiczności miały sposobność przekonać się o dobroci wyrobów fabryki Krebs-Patoka (rozdano tam tysiące próbek wszystkich smaków wódek, likierów i miódów), na dowód czego liczne zamówienia tak w kraju jak i zagranicą. Założona w r. 1850 parowa fabryka Krebs-Patoka mieści się na Kleparowie i urządzona jest według najnowszych wymogów techniki i higieny. Główna składnica przy ul. Batorego l. 7 — skład filialny przy ul. Łyczakowskiej l. 3.

Nowemu przedsięwzięciu firmy Krebs-Patoka towarzyszy ze wszystkich stron uznanie dla rzetelnego prowadzenia samej fabryki i jej wyrobów, które w Polsce nie mają sobie równych. 6953

NADESLANE.

Podziękowanie.

Wszystkim życziwym, którzy w ciężkich chwilach pamiętali o nas, nieśąc pociechę i pomoc w oddaniu ostatniej posługi nieodżałowanemu naszemu Mężowi i Ojcu śp. Henrykowi Wieniewskiemu — wszystkim Kolegom. Przyjacielom i Znajomym: Zmarłego, Oddziałowi III. Dyrekcji kolei, przedewszystkiem zaś ks. Kanonikowi Kaz. Dziurzyńskiemu, przesyłamy tą drogą serdeczne podziękowanie.

Rodzina Wieniewskich i Klemensiewiczów. 6953

Ettingera Balsam na odciski

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób: 5999

Apteka M. Ettingera
Lwów, pl. Gołuchowskich.

PAMIĘCI TYCH, CO DALI ŻYCIE ZA OJCZYZNĘ.

W Kowlu wznosi się ze składek ludności kresowej wspaniały kościół-pomnik ku czci naszych bohaterów, poległych już to czasu wojny światowej, już to czasu powstań, już to czasu najścia bolszewickiego, wreszcie ku czci najdawniejszych rycerzy kresowych, których kości kryją kurhany z czasów tureckich i tatarskich.

Przepiękna jest i głęboko pomyślana idea takiego uczczenia pamięci tych, którzy krwią własną wytykali granice Państwa lub życie złożyli w ofierze w jego obronie. Na czele komitetu stoi ks. infat kowelski Feliks Sznarbachowski, a wiemy, że energia tego kresowego kapłana działa cuda. Jakże wdzięcznym sercem przyjąłaby Ziemia Wołyńska bodaj najskromniejsze datki na budowę kościoła-pomnika, płynące ze Lwowa.

Sprawa pokoju w Europie.

OBRADY GENEWSKIE W OŚWIETLENIU UCZESTNIKA KONFERENCJI. — WSZYSCY ZGODNI W PRAGNIENIU ZABEZPIECZENIA POKOJU. — SZKODLIWOŚĆ CZĘSTEJ ZMIANY POLSKIEGO MINISTRA SPRAW ZAGR. — KONFERENCJA POSUNIE NAPRZÓD SPRAWĘ BEZPIECZEŃSTWA EUROPY. — POLSKA POWINNA PRZEDŁOŻYĆ LIDZE PROJEKT ARBITRAŻU.

(Odczyt dra Henryka Löwenhertza.)

Lwów, 23. września.

(jp.) Słuchany zawsze z dużym zainteresowaniem prelegent dr. Henryk Löwenhertz we wczorajszej prelekcji w sali ratuszowej dał audytoryjum nader plastyczny obraz obrad genewskich Ligi Narodów, od których zależy przyszłe ukształtowanie się stosunków międzynarodowych. W materiał sprawozdań dziennikarskich wiał prelegent to życie, jakie dać mogą osobiście odniesione wrażenia wytrawnego polityka znającego doskonale zarówno problem, jak też ludzi i stosunki.

Omówiwszy znane tezy: angielską i francusko-polską, prelegent stwierdził, że bez względu na różnicę środków, wszyscy zgodni są w pragnieniu zabezpieczenia świata pokoju i załatwianie sporów za pomocą arbitrażu. To jest pragnienie wszystkich ludów, z którym muszą się liczyć dyplomaci.

Dr. Löwenhertz wskazał na wielkie znaczenie zaufania ogółu delegatów do osób reprezentujących poszczególne państwa. W związku z tem podkreślił szkody wynikające dla interesów polskich z ciągłych zmian na stanowisku ministra spraw zagranicznych.

Prelekcję swą dr. Löwenhertz ilustrował wielu barwnymi przykładami, a na zakończenie wyraził wiarę, że jednak obecna konferencja, jakkolwiek nie załatwi definitywnie sprawy pokoju, to jednak posunie ją znacznie naprzód i ułatwi zadanie przyszłej konferencji ogólnej o zredukowaniu zbrojeń. Prelegent zaznaczył, że w Polsce za mało zajmujemy się w szczególności sprawą przyszłego arbitrażu w kwestiach spornych. Najlepsi prawnicy i politycy polscy winni opracować projekt takiego arbitrażu i przyjść z nim przed Ligę Narodów.

Proszę o głos!

Oplata za psy czy grzywna karna?

Od naszego stałego czytelnika otrzymujemy następujące bardzo trafne uwagi:

Lwów, 20. września.

Jeżeli się przeczyta ostatnie rozporządzenie świętego Magistratu lwowskiego, dotyczące obostrzeń dla właścicieli psów, to przyjdzie się do przekonania, że chodzi tu chyba o złośliwe dokuczenie amatorom psiego rodu, nie zaś o zapobieżenie rzekomo szalejącej wściekliwości. W pierwszej linii szykany z kagańcami, linewkami, zakazy wprowadzania psów do ogrodów, plantacji itp. dotyczą tylko tych, którzy opłacając psy, dają tem samem dowód dbałości o nie, a więc o ich zdrowie, podczas gdy hundysy beznamiętne i bezdomne nie troszcząc się o rozporządzenia magistrackie, hasać sobie będą jak detąd dowoli po rabatach kwiatowych, do czasu, w którym oprawca się nimi niezapiekuje, co wykluczonem jest przy dużej ilości ogrodów, a małej liczbie służby rakarskiej.

A dalej, czy wytrzymuje krytykę projekt Magistratu podniesienia od 1-go stycznia 1925 opłat od psów do 100, 200 i 300 zł. rocznie? Kto z właścicieli psów może zdobyć się na tak wysoka opłatę? Toż urzędnik przeciętny musiałby na to ofiarować całą swą pensję miesięczną.

A jaki będzie skutek tego rozporządzenia? Oto, że co najmniej trzy czwarte psów nie będzie opłaconych, a kontrola w tej mierze organów magistrackich jest legenda, w którą wierzy chyba ktoś bardzo naiwny. Rezultat zatem znówu zupełnie chybiony. Dochody gminy się nie powiększą, a tylko powiększy się liczbę psów, walczących się bez opieki, gdyż wiele osób, liczących się z prawem wyrzeknie się psa, nie mogąc uiścić zapłaty, trzymać je będą zaś nadal ci, dla których i tak rozporządzenia nie wchodzi w rachubę. Ufam zatem w zdrowy rozsądek Rady miejskiej, że nie zatwierdzi tak nierozsądnego, a dla właścicieli psów drakońskiego projektu.

Manifestacje PPS, przeciw wojnie.

Lwów, 22. września.

(jp.) Na wezwanie międzynarodowej socjalistycznej i międzynarodowej Federacji Związków zawodowych, urządziła P. P. S. we Lwowie w dniu wczorajszym dzień protestu przeciw wojnie, za pokojem powszechnym i braterstwem ludów. W program włączono także sprawę powstania w Gruzji.

O godz. 10 rano zgromadzili się delegaci P. P. S. i Związków zawodowych ze sztafardami na podwórzu ratuszowem, które wypełnili towarzysze i towarzyszki, oraz dosyć liczna publiczność. Zebraniu przewodniczył T. Zolaszkiewicz, zagał zgromadzenie T. Andrasik, poczem posel Hausner ze zwykłą sobie swadą wygłosił przemówienie programowe, przyjęte żywymi oklaskami. Następnie przemawiali red. Skalak, p. Scherer, inż. Reiss i T. Janicki. Następnie przedłożono rezolucję, streszczającą się w hasłach: Precz z bolszewizmem! Niech żyje socjalizm! Niech żyje niepodległa Gruzja! Niech żyje braterstwo wolnych, równych i nierodzących ludów!

Po uchwaleniu przedłożonych rezolucji, zgromadzenie, których liczba zresztą w międzyczasie bardzo stopniała, urządził pochód demonstracyjny przez ulice miasta.

Komuniści ze swej strony wykorzystali wczorajsze zgromadzenie do agitacji przeciw pepesowcom, rozszerzając wśród zebranych ulotki, skierowane w pierwszej linii przeciwko rządowi PPS, w Kasie chorych, i organizacjach zawodowych.

Przy wyjściu pochodu z ratusza garstka wyrostków usiłowała fałszywymi alarmami wszezać zamęt, co się im jednak nie udało.

Harry Peel

ulubieniec publiczności dawno we Lwowie nie w dziany, — ukaże się wkrótce w najnowszej swej kreacji w KINIE Apollo

KRONIKA.

TEATR WIELKI:

Wtorek 23 bm. „Lohengrin“ (debiut p. Frischowej).

Środa 23 bm. „Madame Butterfly“ (występ Drabika).

Czwartek 24 bm. „Zamarłe oczy“.

TEATR MAŁY.

Wtorek 22 bm. „Sześć postaci“.

Środa 23 bm. „Sześć postaci“.

Czwartek 24 bm. „Sześć postaci“.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 22 bm. „Kajta tancerka“.

Środa 23 bm. „Królowa Montmartru“.

Czwartek 24 bm. „Żółty kaitan“ (po raz ostatni).

*

„Pałac“ Stelza. Nowa operetka, która ukaże się niebawem w Teatrze Nowości w reżyserji p. Tatrzńskiego zdobyła już sobie światowy rozgłos. Rzec jest bardzo wesoła i daje wielkie pole do popisu artystom. Libretto mogło posłużyć do napisania doskonałej farsy tyle jest w nim żywiołowego komizmu w sytuacji i postaci. Wszystko to okraszone jest muzyką lekką i melodyjną. Główne role grają pp. Rapacka, Szosland. Dyryguje p. Wojnarowicz. Nowe dekoracje Z. Balka i K. Mackiewicz. Tańce i ewolucje taneczne przygotowuje baletmistrz Cesański.

„Profesor Kłown“ Pod reżyserją p. Sosnowskiego rozpoczęły się próby z tej świetnej sztuki duńskiej autorki Karen Brausen, którą wystawi Teatr Mały.

Profesor Wiktor Łabuński

odbędzie 28 i 29 bm. lekcje w szkole 6918 muzycznej

S. Kasparek, Kochanowskiego 4.

—

Kino Chimera. Tragik. medja w 6 aktach p. t.:

„WSZYSTKO ZA PIEHIADZE“

W gł. rol. Emil Jannings i Schünzel.

—

Cyrk A. Kornackiego. Dziś d. 23. września 1924 walcą w pierwszej parze: decydująca aż do wyniku walka WOLYNCA (Ukrainiec) ze SPIEWACZKIEM (Czechosłowacja), w drugiej parze: pierwsze spotkanie GRIKISA (Lotwa) z BOGATYROWEM kozakiem zaporożkim, w trzeciej parze: decydująca aż do ostatecznego wyniku (czas walki 1 godz. 10 minut) walka zdemaskowanego atlety ARIKULA ze SWATYNIA szampionem świata. Przed zapasami doborowy program atrakcyjny całego zespołu cyrkowego. 6961

BENEFIS. We czwartek dnia 25-go bm. wielki benefis dyrektora cyrku A. Kornackiego. W uroczystym dniu tym wystąpi dotychczasowy jak i nowy ensemble cyrkowy z najnowszymi a licznymi atrakcjami. W zapasach atletycznych wezmą udział najwybitniejsi ciężkiej wagi zapasnicy. Bilety na to przedstawienie do nabycia wcześniej w handlu papierowym Gabriela przy ul. Legionów oraz w kasie cyrkowej. 6962

Od Redakcji.

Lwów, 23 września.

Franciszek Neuhauser, profesor przedmiotów teoretycznych w Konserwatorium lwowskim, pracujący od lat 30 we Lwowie na stanowisku krytyka muzycznego — to firma, ciesząca się w naszych kołach muzycznych ogromnym, a zupełnie zasłużonym uznaniem, więc i pozyskane jego pióra dla „Gazety Porannej“, uważamy za sukces znaczny, którym dzielimy się z radością z jej Czytelnikami.

Ukończywszy studia pod kierunkiem ś. p. Karola Mikulego, który wszczepił w swego ucznia kult Chopina, odbywał w latach 1893—1895 podróże artystyczne jako towarzysz słynnego skrzypka K. Eislera. Mimo to, iż posiadał wszelkie arkana gry wirtuozowskiej, zjawia się na estradzie koncertowej jedynie w roli akompanjatora. dyskretnego i doświadczonego, a wspó-

Te, o których się nie mówi..

KATOWANA PRZEZ SWOJEGO KOCHANKA, WYPIJA TRUCIZNĘ.

Lwów, 22. września.

(t) Znajdujący się na tarasie strażnicy pożarnej przy pl. Strzeleckim strażacy zauważyli wczoraj wieczorem pod budynkiem strażnicy grono kobiet żywo gestykulujących. Nagle usłyszeli krzyk i wołanie o pomoc. Podbiegłszy natychmiast spostrzegli wijącą się na ziemi w śmiertelnych bólach kobietę, nad którą pochylone stały bezradnie towarzyszący. Dowiedzieli się, że kochanka ich w tej chwili w zamiarze samobójczym wypija truciznę. Przeniesiono natychmiast deatną na pobliską stację ratunkową i dyżurni sanitariusze pod kierownictwem lekarza zajęli się ratunkiem nieszczęśliwej. Po przyprowadzeniu jej do przy-

tomności dostała niedoszła samobójczyni ataku historycznego, w czasie którego głośno rozpaczła, że ją odratowano.

Jest to 23-letnia Marja Zezak, dziewczę lekkich obyczajów. Katowana przez swojego kochanka, postanowiła skrócić życie przez otrucie się sublimatem. Koleżanki jej próbowały ją odwieść od tego zamiaru i zdołały namówić ją, aby truciźnę wypić tuż obok Pogotowia ratunkowego..

Po udzieleniu pierwszej pomocy odwieziono Marię Zezak do szpitala. Smutne grono „wesołych cór Koryntu“ opuściło budynek Pogotowia ratunkowego.

Człowiek czy zwierzę?

Wuj czyha na najatek bratanka. — O-krutne morderstwo. — Szbur zdradził sprawcę.

(Od naszego korespondenta).

Skafat 21. września.

Błażej Czopów, gospodarz w Przekalcu pow. Skafat, umierając, cały swej majątek zapisał swemu jedynakowi 12-letniemu Michałowi, ustanawiając jako opiekuna brata swego Karola. Czopowa. Karol Czopów starał się usunąć stojącego mu na przeszkodzie nieletniego Michała i postanowił zamordować chłopca i uczynił to w wyrafinowany sposób. Wziął chłopca ze sobą w pole rzekomo w zamiarze zbierania kukurydzy. Tu skropował mu sznurem nogi i ręce w tył na plecach, następnie brzy-

twą poderżnął gardło, poczem silnym ciecieniem ryskała odrąbał mu głowę. Po morderstwie około północy poszedł do swych sąsiadów, gdzie dziewczęta i kobiety łuszczyły kukurudzę i tu jakiś czas z nimi się zabawiał.. Na trzeci dzień po morderstwie znaleziono zmasakrowanego trupa śp. Michała. Szbur, którym zamordowany miał skropowane nogi i ręce, zdradził sprawcę i idąc po nite do kłębka religja udowodniła Karolowi Czopowowi zbrodnię morderstwa i oddała go sądowi pow. w Grzywałowie.

Zabawa dziecka powodem pożaru.

(Od naszego korespondenta.)

Przemysłany, 21. września.

W Dusanowie pow. Przemysłany wybuchł niedawno w południe pożar w zagrodzie Katarzyny Dalowskiej. Z powodu silnego wiatru rozszerzał się ogień coraz bardziej. Mimo energicznej akcji ratunkowej pastwa płomieni padło 7 za-

budowań gospodarskich wraz z całym inwentarzem i zebranymi zbiorami tego rocznymi. Pożar wzniciło 8-letnie dziecko Katarzyny Dalowskiej, które, pozostawione bez opieki w domu, bawiło się zapalnikami.

udział jego przyczynia się niejednokrotnie do artystycznego powodzenia koncertanta.

Prof. Neuhauser, jako przewodniczący Klubu lwowskich recenzentów muzycznych, uchodzi za powagę, więc i sąd jego w każdym wypadku decyduje o powodzeniu danej antrepryzy artystycznej.

*

Dzieci wołyńskie bohaterkim dzieciom Lwowa. We Lwowie bawi wycieczka dzieci wołyńskich, które przyjechały, by złożyć hołd Orletem lwowskim. Dzieci te odegrają dziś, t. j. we wtorek o godz. 3.30 w Teatrze Małym obraz sceniczny p. t. „Polskie Alchijua“ albo „Trzeci Maj“ napisane przez Ks. Prałata Dyonizego Baczkowskiego. Ks. Baczkowski jest przewodniczącym tej wycieczki, a jego obrazek grany był również przez działkę polską w Ameryce. Bilety na to miłe przedstawienie nabywać można w kasie teatralnej w cenie 1 zł.

Straż Megił Polskich Bohaterów urządza w niedzielę 28. bm. rano uroczyste poświęcenie kaplicy na cmentarzu Obronców Lwowa, po południu zaś poświęcenie pomnika na Persenkówce. Obie uroczystości zaszczytli swą obecnością minister spraw wojskowych gen. Sikorski. Na cmentarzu i Persenkówce będą składać delegacje władz i organizacji wieńce. W tym celu sprzedawane będą „listki do wieńca“ po cenie 30 groszy, które nabywać można w sklepach: Lewickiego, pl. Mariacki, Litwinowicza, ul. Halička, Księgarni Reimana, ul. Rutowskiego i Sndhoffa, ul. Akademicka.

Wielki Koncert na dochód nauczycielskiego domu zdrowia odbędzie się we wtorek 23. bm. w sali Towarzystwa

Muzycznego. Niezwykle interesujący program wypełnią: chór męski „Echa“ pod dyrekcją dr. St. Schmiedta, pianistka Helena Ottawowa, śpiewaczka Liliana Zamorska, oraz mezzosopranistka p. Jadwiga Lubicz Haymowa. Koncert uświetni również współudziałem znakomity nasz artysta Adam Didur, który odśpiewa oprócz arji operowych i pieśni, wspomnianą balladę Moniuszki „O Florjane szarym“ na tle chóru „Echa“. Akompaniuje prof. T. Majerski. Bilety do nabycia w magazynie nut Seyfartha.

Doroczny walny Zjazd T. S. L. odbędzie się w dniach 27. (sobota) i 28. (niedziela) bm. w Krakowie. Głównymi tematami obrad będą: nowa ustawa szkolna, walka z analfabetyzmem i sprawa wywiązana z osadnictwem na Kresach Wschodnich.

Konduktorzy w obronie dodatków godzinowo-kilometrycznych. Wobec tendencji Min. kolei i Min. skarbu do zniesienia systemu godzinowo-kilometrycznego. Zarząd główny Związku Drużyn konduktorskich prosi nas o zaznaczenie, że przez wprowadzenie projektowanego nowego systemu wynagrodzenia, obala się zasady 8-mio godzinowego dnia pracy, a tem samem dąży się do jak największego wysiłku tej kategorii pracowników, co bez uwzględnienia należytego wypoczynku spowodować może wielkie niebezpieczeństwo w ruchu i szkody dla Skarbu Państwa.

(ip.) Fryzjerzy się skarżą. Z tej gałęzi przemysłowej otrzymujemy skargi na obowiązujący we fryzjerniach spoczynek niedzielny, który pozbawia fryzjerów większej części zarobków. Większość klientów bowiem przywykła gościć się właśnie w niedzielę rano, a nie mogąc korzystać teraz z tej dogodności, zaopatruje się w przyrządy do golenia

i sama sobie radzi. Dalej wiele fryzjerek pracuje w niedziele, święta cichaczem, korzystając z tylnych pokoi do sklepów itp., mnoży się też pokątne uprawianie tego zawodu. Interesowani apelują zatem do władz, aby zezwoleniem na jawną pracę w fryzjerniach w niedziele i święta przedpołudniem położyły kres nadużyciom i szkodom uczciwie zarobkujących fryzjerów.

Maniesticie sejalistyczne w Warszawie. Z Warszawy donoszą nam: PPS zorganizowała w niedzielę tutaj i na prowincji obchody 10-letnia śmierci Jauresa i 60-tych lecia utworzenia pierwszego międzynarodowego stowarzyszenia robotników. Na zgromadzeniach uchwalono rezolucje, wyrażające hołd Jauresowi, protestujące przeciwko wojnie i prześladowaniom w Gruzi.

Postulaty N. P. R. w sprawie drożyzny. Z Warszawy donoszą nam: NPR. urządziła wiec przeciwko drożyznie z udziałem około 2000 robotników. Rezolucje uchwalone wzywają rząd do absolutnego zamknięcia granic na wywóz żywności, natomiast otwarcia ich dla przywozu żywności; następnie zamknięcie kredytu dla rolników i zmuszenia ich do sprzedaży zboża. Na wiecu usłował przemawiać poseł komunistyczny Królikowski, do głosu jednak nie dopuszczono go.

WYPADKI

(h) Napad bandyty-nożowca. Wczoraj popołudniu przy ul. Urzędniczej obok realności pod nr. 63, niejaki Marjan Mercalo, liczący lat 20, napadł na przechodzącą tą ulicą Franciszkę P., odgrabiając się jej nożem, wciągnął ją przez mocą do bramy i usiłował ją zgwałcić. Przechodzący obok posterunkowy pohej, zwabiwszy jej krzykiem, wyzwolił ją z opresji.

(h) Ujęcie sprawców wielkiej kradzieży. Onegdaj skradziono na szkodę Izraela Wollfa, zam. przy Bernsteina skórę wart. 1000 zł. Jako podejrzanych o powyższą kradzież aresztowano Stanisława Junga, Edwarda Juziowa i Juliana Kulczyckiego.

(h) Nauczyciel z Równego okradziony na dworcu. Adolowi Sternowi, nauczycielowi z Równego, skradziono wczoraj na dworcu skórzaną walizkę, zawierającą ubranie wart 230 zł.

(h) Aresztowanie szczerów kolejowych. Za rozbijanie wagonów kolejowych aresztowano wczoraj braci (trzejgorza i Pawła Solskich.

(h) Szuffadkowy złodziej. Eugeniusz Kucharski skradł z szuffady współwłaściciela pokoju do śniadań Stefana Rekczyńskiego 600 zł. i za to powędrował do kozy.

(h) Ujęcie koniokradow. Post. P. P. w Czerkwasach ujął wczoraj Dmytra Ilka Szelestów, jako podejrzanych o kradzież koni na szkodę gospodarza Fedka Babieka.

(t) Doróżkarz pokluty przez bandytów. Franciszek Sawaryszyn, doróżkarz, wioząc wczoraj w nocy do domu pijanych apaszów, posprzeczał się z nimi z powodu zapłaty za kurs. Miał pasażerowie pokłuli Sawaryszyna nożami i nie nie zapiaciwszy, zbiegli. Sawaryszyna opatrzyło Pogotowie ratunkowe.

(t) Napad bandycki miał miejsce wczoraj w dzień przy ul. Żółtkiewskiej. Przechodzący tamtędy cieśla Filip Sznajder, lat 36, wdał się z bandytami z za rogatki Żółtkiewskiej w konwersację, w czasie której otrzymał dwie klute rany nożem w plecy. Pogotowie ratunkowe po zaopatrzeniu odwiezło Sznajdra do szpitala.

(t) Nieszczęśliwy wypadek spotkał Zdzisława Zajaczkowskiego, woźnicę, w czasie doglądania konia na placu Krakowskim. Koń wierzgnął kilkakrotnie, przyczem wybił Zajaczkowskiemu kilka zębów i rozciął mu wargi. Pogotowie ratunkowe zaopatrzyło Zajaczkowskiego. Na dobiełek koni pozostawiony bez dozoru u wrót Pogotowia znudził się długiem oczekiwaniem swojego pana i klusem odjechał do domu. Zajaczkowski musiał pojechać za nim tramwajem.

WPISY

na 8-mio miesięczny kurs elektrotechniczny dla ELEKTROMONTERÓW w Państ. Szkole Przemysłowej we Lwowie odbędzie się w dniach 24, 25 i 26 września b. r. w godz. od 10—12-tej.

Warunki przyjęcia ogłoszone są w westybulu szkoły (ul. Snopkowska 47). 6958-3 DYREKCJA.

Z życia ekonomicznego.

BIELDA ZURYCHSKA

Zurych. (PAT.) Notowan a z dn. 22 b. m. Holandja 203.65, Nowy Jork 528.3/4, Londyn 23.62, Paryż 29.10, Medjol. 23.20, Praga 15.87 1/2, Budapeszt 0.0069, Bukareszt 2.70, Belgrad 7.35, Sofja 3.87, Wiedeń, 0.0074 1/2.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 22. września.

Wczoraj w dalszym ciągu i niedocena chwiejna lekko niżkowa. Obrót ożywiony.

Dolary amer. 5.18 do 5.18 1/2, dolary kanadyjskie 4.98 do 5.00,

korony czeskie 0.15 do 0.15 1/4, leje 0.02 do 0.02 1/4, franki franc. 0.7 1/2 do 0.28 1/2, franki szwajcar. 0.97 1/2 do 0.98 1/2, funty szterl. 23.40 do 23.50, ruble a 500 i a 100 za 1 tys. 0.00 zł. do 0.00 zł, drobne za 1 tys. 0.00 do 0.00 zł, niemieckie tys. stare za 1 tys. 0.48 do 0.52 gr.

Złoto: 20 kor. 21.4 do 21.50, 20 frank. 20.00 do 20.20, 20 mark. 23.40 do 23.50, 10 rubl. 25.40 do 25.60 gr.

Srebro: kor. austr. 0.42 1/2 do 0.43 5 kor. austr. 2.24 do 2.26, floreny 1.14 do 1.15, ruble 1.85 do 1.90, kopiejki za rubel 0.85—0.90.

Jeszcze z niedzieli.

Lwów, 22 września.

Jak wielką rolę odgrywa w życiu szczęście, o tem mogliśmy się przekonać dzięki na zawodach w Krzywezcach. Szczęśliwej gwiazdce w pierszym rzędzie miała Hasmonca sukces swój do zawdzięczenia, gdyż prawdziwym odzwierciedleniem przebiegu gry byłby wynik remisowy.

Hasmonca nie dopisała, widzieliśmy ją już lepiej grającą, choćby z tą samą Polonią. Winę przypisać należy pomocy, w której jedynie Schneider stał na wysokości. Gottesdiener okazał się znów fizycznie za słaby, w obecnej kondycji nie jest on w stanie podjąć ciężkiego zadania środkowego pomocnika. Również i Schreyer miał bardzo zły dzień.

Szkolnym przykładem znaczenia pomocy dla siły drużyny była linja pomocy Hasmonca. Atak pozbawiony kregosłupa nie zdołał rozwinąć jednolitej gry, obrona początkowo nadrabiała jeszcze błędy pomocników, w końcu jednak przecieżona pracą musiała dwukrotnie skapitulować.

Weissglass okazał się przedewszystkiem graczem posłusznym. Trener Kerr nakazał nie wykopywać piłki do środka, lecz na skrzydła, trzyma on się więc skrupulatnie nakazu, bombardując zawzięcie... anty, co zresztą nie przynosi szkody ani trybunie, ani twardym głowom z drugiego parteru.

U Polonii chadzają w parze dobre wyczyny z gorszącym partactwem. Zaledwie chciałoby się obronę pochwalić, a już znajdujemy ona coś tak niezdarne, że ołowek wypada z ręki. Pomoc przecieżna pracowała nawet dość uważnie, pamiętając o ataku. W ataku na wzmiankę zasługuje para Dobrzański—

Duda, ten ostatni gra jednak zbyt egoistycznie. Całość prymitywna, przy znacznej dozie ambicji i „ciągu wprzód”.

Czarni osiągnęli w tym sezonie rekord, strzelając na jednym meczu pięć bramek. Najlepszym wynikiem mogła się dotychczas poszczycić Pogon i Polonia, które osiągnęły z Lechią względnie Rewera 4:0.

Rewera uczyniła zdaje się ślub, iż nie skala czystości bramek przeciwnika. Ha, trudno! Każdy ma swoje zapamiętanie. Nie przypuszczamy zresztą, by ktoś pozadźreścił Rewerze rekordu w postaci 12:0 straconych bramek.

N. S.

Reminiscencje z Targów.

Lwów, 22 września.

Chyba tylko takiemu człowiekowi, który został pozbawiony przez naturę zmysłu dla piękna, zmysłu, który nam nasze całe życie upiększa, mogła pójść w niepamięć jedna z najpiękniejszych wystaw w Pałacu Sztuki z tegorocznych Targów Wschodnich.

Jeśli pomyślimy o tem, że wszystko, co nazywamy sztuką i pięknem, co wchodzi w zakres sztuki, a więc malarstwo i rzeźba, to co jest najsubtelniejszą estetyką, może poza zadowoleniem duchowym być równocześnie pięknym i koniecznym przedmiotem użyteczności domowej — lampa — nie tylko rzucająca światło na siatkówkę naszych oczu, ale i na wrażliwość naszej duszy, to dojdziemy do przekonania, że tak złączyć w jedną całość piękno z pożytecznym może tylko wykwitły na podłożu długoletniej kultury prawdziwy artysta w połączeniu z zdobyciami najnowszej techniki w dziedzinie sztuki stosowanej.

granat podczas ostrzeliwania Lwowa został teraz odnowiony i zrekonstruowany, a w sobotę 20. bm. nastąpiło otwarcie nowej wystawy, która stała się prawdziwą sensacją miasta, ze względu na swój niezwykle artystyczny smak i wspaniałość, mogący iść w zawody z najpiękniejszymi portalami sklepowymi europejskich stolic.

Zasługą prawdziwą p. Tombaka jest, że w zrozumieniu ważności pierwiastka estetycznego w nowoczesnym handlu wielkomięskim powierzył wykonanie projektu wystawy artyście-architekcie inż. M. Rublowi, który wykształcony w wiedeńskiej wyższej szkole politechnicznej we Wiedniu, potrafił stworzyć prawdziwie stylową kreację, odznaczającą się pięknem architektonizmem i celem przystosowaniem.

Obie wystawy magazynu p. Tombaka przedstawiają miniaturowe sale balowe, których architektonika łą-

Ktokolwiek zwiadał Targi Wschodnie mógł zauważyć, że punktem kulminacyjnym dla oglądających wystawę było w Pałacu Sztuki stoisko, które już z daleka wabiło oko i zwracało uwagę stylowo rzeźbionymi lanipami z brązu zaopatrzonymi w gustowne i artystycznie dobrane abażury i batiki.

Niktby nie przypuszczał, że te subtelne figury z brązu, dające pełną satysfakcję dla wzroku, stworzone li tylko dla zadowolenia naszego uczucia piękna, w danej chwili zająsnęją pełnym światłem, tworząc idealne wprost połączenie pięknego z pożytecznym.

Słowa zachwyty, które mnie dołatywały, gdy przypadkiem przechodziłam obok stoiska, były samorzutnym i słusznym wyrazem uznania dla światowej sławy fabryki lamp elektrycznych firmy Ditmar, która nie szczędząc trudów i kosztów wystawiła najpiękniejsze okazy przemysłu artystycznego w tej dziedzinie, zapoznając naszą publiczność z najnowszymi prądami w dziedzinie kultury mieszkania i życia codziennego.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

BATOREGO 34 — „Ecole Francaise”: Najszysze wyuczenie języków, stenografii. Najlepsze rodowite siły. 6789

BIURO NAUCZYCIELSKIE, oraz pośrednictwa pracy dla wszystkich zawodów, Maria Niemczynowska — Lwów, plac Akademicki 3. Tel. 1361 6736-10

STENOGRAFOWIE (m) żądajcie bezpłatnego obszernego numeru miesięcznika stenograficznego „Stenograf Polski”, Warszawa, Mokotowska 39. 6615-10

Posady i prace

SAMODZIELNEGO pomocnika handlowego z działu żelaznego, kawalera, poszukuje się do natychmiastowego wstąpienia: Rehinicy Dom Żelaza, Sp. z o. o. w Jarosławiu. Mieszkanie wolne. 6942-3

REALNOŚĆ, składająca się z 2 domów frontowych stajni, stodoły, komórek i przytem parcela budowlana około pół morgi do sprzedania lub zamianę we Lwowie na kamieniczkę ze sklepem w ruchliwej dzielnicy. Wiadomość: K. Jasiński, Wołanka. 6944-2

czy w sobie szlachetne piękno antycznego renesansu z modernizmem. Amfiladą białych antycznych kolumnerek, ożywionych złotymi ornamentem i złotymi fryzami łączą ze sobą kryształowy szyb oprawnych w mosiądz. Oświetlenie bardzo efektowne stanowią wspaniałe świeczniki elektryczne, zaś na lustrzanych płytach rozstawione przepiękne trzewiczki damskie i wykwitane obuwie męskie daje złudzenie widzianych z jakiejś specjalnej perspektywy różek danserek i danserów na lśniących taflach sali balowej.

A przechodząc od oprawy do właściwej treści, to jest do obuwia, które się ogląda na wystawie, trzeba przyznać, że zwłaszcza w zakresie obuwia luksusowego, widzi się tu artykuły najwykwintniejsze.

Trzewiczki damskie lakierowe, antylopy, chevrau we wszystkich mednych kolorach, fantazyjne brakietowe lub lakierowe z obwódkami in-

POSZUKUJE prasę inkasenta magazyniera lub woznego pod „uczciwy”, do adm. „Porannej”. 6922-3

ZDOLNY BUCHALTER-BILANSISTA poszukuje prasę — wyjazd możliwy, pod buchalter 2. 6918-3

MAGISTER fa macji z praktyką wiedeńską obecnie w Poznańskim poszukuje zarządu lub stałej posady we Lwowie lub w większym mieście prowincjonalnem. Zgłoszenia pod „Lisstopad”. Biuro dzienników Scherera, Pasaż Hausmana. 6905

Mieszkania, lokale, sklepy

POSZUKUJE SIĘ 3 pokoi z kuchnią z komfortem urządzone lub nie i 2 pokoje w centrum na biuro. Blizsza wiadomość u p. Horszowskiego — Droguerja ulica Akademicka. 6915-3

POSZUKUJE wili z ogrodem, 6—8 pokojowej na wynajem. Warunki według umowy. Zgłoszenia do Zarządu Firmy Piotr Mikołasch i Ska, Pasaż Mikołascha 1 p. codziennie między 10—11 przedpołudniem. 6860-6

SZUKAM MIESZKANIA z trzech pokoi i kuchni z komfortem. Zapłać czynsz z góry za dwa lata. Zgłoszenia do Adm. pod J. L. 6255-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

FORTEPIANY, pianina tanio na raty, poleca Trunkwalter, Stryj. 6939-3

ZAMIENIE lub sprzedam willę 7 pokoi, kuchnia, spiżarnia, trzy werandy, stajnia, wozownia itd., około 2 morgi ogrodu (sad, ogród warzywny, kwiatowy) w okolicy podgórskiej, powiat Dolina na taką samą lub mniejszą we Lwowie. Wiadomość: Kampiana 5, drzwi na lewo między 3—4 popoł. 6946-2

SPRZEDAM kredens, stół, 6 krzesel, lodówkę używaną w dobrym stanie. Gołaba 15, parter, biuro. 6947-2

Zgubiono, znaleziono

DNIA 16. WRZEŚNIA jadąc tramwajem, zgubiłem portfel z pieniędzmi książeczkę wojskową wydaną przez P. K. O. Kałusz i legitymację na imię Szaja Herschberg Wojniłow, 3 weksle z podpisem Chaim Hochmann, Józef Twaróg i inne papiery. Znalazcę proszę o zwrot takowego na adres S. Herschberg, Drohobycz lub do redakcji nawet bez pieniędzy. 6957

Rozmaite

PASY brzuszne, rapturowe, maciezne, suspensjerja, prezerwatywy, pończochy gumowe na żyłki, opaski mnisztracyjne, pesary rozmaite, hegary, gabki, strzykawki zapobiegawcze dla pań itd. tylko STANISŁAW BARAN, Lwów, Akademicka 26. 6900-3

Na drodze ku upiększeniu Lwowa.

Otwarcie now j wystawy magazynu Adoifa Tombaka przy ul. Legionów 1. 29.

Lwów, 22 września

Miasto nasze coraz bardziej goi swe rany wojenne, znikają jedne po drugich ślady nieszczęsnych walk roku 1918/19 — gmachy i ulice Lwowa zaczynają dbać o swój wielkomięski estetyczny wygląd. Obecnie jednej z pierwszorzędných naszych ulic, a mianowicie ulicy Legionów przybyła nowa wielce estetyczna ozdoba. Oto znany zaszczytnie jeszcze przed wojną wielki magazyn obuwia p. Adoifa Tombaka, zajmujący obszerny lokal przy ul. Legionów 1. 29., wystąpił obecnie w nowej, prawdziwie europejskiej szacie. Portal tego magazynu, uszkodzony przez

krustowanymi w ornamenta girlandy, kwiatów itp. odznaczają się takim wykończeniem i elegancją formy, że różka kobieca musi w nich wyglądać jak poemat. Równym wykwińtem, doborem i wyborem materiałów odznacza się obuwie męskie i dzieciinne. I nic dziwnego, bo firma sprowadza obuwie tylko z najlepszych fabryk zagranicznych szwajcarskich, wiedeńskich i paryskich, żeby tylko wymienić z tych ostatnich słynną firmą Pineta. — Co więcej zadziwia, to stosunkowo nadszwyczaj niskie ceny, które budzą prawdziwe tłumnie gromadzącej się przed nową wystawą publiczności.

Nakoniec podkreślić z uznaniem wypada, że p. Tombak przy urządzeniu swej wystawy posługiwał się wyłącznie siłami krajowemi, a mianowicie roboty stolarskie wykonała pracownia Streichera, lakiernicze pracownia S. Milwiwa, zaś elektro-

KRAKOWSKA
23**WELNY**na suknie, kostjomy i ubrania,
jedwabie, woale, eponge, futar-
dyny, markizety, płótna, zefiry,
perkalę, flanelę, barchany poleca**ZARKOWSKI-KUCZAMER i SCHWETLICH**
Lwów, ul. Krakowska 23 (róg ul. Skarbkowskiej)**NAJTAŃSZE
MIEJSCE ZAKUPNA!**

AUTO-KONCERN

I. LINKE i E. BISANZ Sp. jawna handl.

Lwów, Pasaż Hausmana. — Telefon 2004.

Wj łączne Przedstawicielstwo na Małopolskę
Fabryki Samochodów

EXCELSIOR

(Saventhem, Belgique) Fournisseur breveté de S. M. le Roi des Belges
35 HP 6-cio cylindrowe — Grand Luxe, wszystkie wozy zaopa-
trzone w udoskonalenia patentu „ADEX”.**ROCHET-SCHNEIDER**

LYON.

DELAHAYE

PARIS.

Samochody osobowe, ciężarowe i omnibusy
wszelkich typów i siły.

6895

Pracownia krawiecka H. GULDENA Lwów, Lelwela 5 b
przyjmuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące, tak z własnych
tę i powierzonych materiałów. — Spłaty na dogodnych warunkach. 6649**ZGINAŁ** dowód osobisty, wystawiony
przez Starostwo Podgórze—Kraków
pod L. 25 na imię Wiktor Węglarz,
zamieszkałego w Skawinie. Dokument
ten unieważnia się. 6039**UNIEWAŻNIAM** zgubione odroczenie
wydane przez P. K. U. Lwów, Kazi-
mierz Grzeszek. 6945**SKRZYPCE** szkolne! w wielkim wybo-
rze po cenach, przystępnych poleca
Franciszek Niewczyk, krajowa wy-
twórnia instrumentów muzycznych,
Lwów, ul. Gródecka 2 b, (obok Ma-
łego Teatru). 6723-6**ZNANA** firma „Jolanda” Staszica 8,
II p. (róg Chotańczyka) przyjmuje
wszelkie roboty z zakresu konfekcji
damskiej po umiarkowanych cenach.
6921-6**UNIEWAŻNIAM** zgubioną książeczkę
wojskową wydaną przez P. K. U.
Lwów Edward Taendler. 6956**Okazyjne Dywany** 6720
perskie i strzyżone poleca najchętniej **KAZIMIERZ SKIBIŃSKI**, Lwów, Ko-
pernika 4, tylko naprzeciw Szkołowa.

Feltton „Gaz. Por.” z d. 23 IX 1924.

JAKÓB HENNER.

ZAKŁAD O ŻYCIE.

Powieść kryminalna z franc.

(Ciąg dalszy.)

Dalej w owym czasie golilem zu-
pełnie zarost, a włosy nosilem
przyczesane gładko, z równiutkim
rozdzieleniem pośrodku. Potem zaś
zapuszczyłem brodę i wasy, a bujna,
rozwichrzona moja czupryna nie
przypominała w niczem owych
gładko przyklepanych i starannie
rozdzielonych włosów.„W ten sposób — myślałem so-
bie — zabezpieczyłem się dostatecz-
nie przed możliwością rozpo-
znania mnie przez mego współnika
w odpowiedniej chwili i okoliczno-
ściach. Obiecywałem sobie, że gdy
wszystko już minie i podzielimy się
pieniądzmi, — wrócę do mej pier-
wotnej postaci, jako Retrou.„Dodam jeszcze, że od dnia pod-
pisania owej umowy nie widziałemsię więcej z owym człowiekiem, —
a tylko od czasu do czasu przesy-
łałem mu drobne zapomogi pie-
niężne, bo było z nim dość kruchto.„I jeszcze jedno: ostrzegłem go
solemnie, by przed nikim nie wy-
gadał się z naszą tajemnicą. Ani
słówkiem się nie zdradził, — bo
wtedy wszystkoby przepadło. Są
jeszcze inni spadkobiercy — wy-
jaśniłem mu, — ludzie sprytni i
wpływowi, a ci by nam napewno
wydarli cały spadek.„Zapomniałem jednak o jednej
słabości mego współnika. Oto lu-
biał on zaglądać do kieliszka. Basse-
lin zdołał stwierdzić, że Retrou i
Lataupe — to jedna i ta sama oso-
ba? Nie pojmuję tego — i nie do-
wiem się już nigdy, — niestety!„No trudno. — stało się. — nie
ma co już mówić o tem. Natomiast
opowiem panu, panie sędzio, jakich
sposobów używałem dla usunięcia
przeszkód jakie napotykałem w tym
moim pochodzie od Michała Fortin
aż do numeru szóstego.„Owej fatalnej nocy, podczas któ-
rej zachowywałem się jak dziecko,
brygadier Cassoulet wspominał po-
trochu o tych mych sposobach. Nie
powiedział jednak wszystkiego, —

więcej i on sam nie wiedział.

„Zatem — jakim sposobem mo-
giem wydawać rozkazy moim lu-
dziom, czekającym na nie daleko
od Paryża, z taką piorunującą szyb-
kością jak tego okoliczności wyma-
gały? Chcesz pan to wiedzieć, pa-
nie sędzio?„Jeśli będziesz pan miał ochotę
wydrapać się aż na sam koniec
Montmartre, poiatyguj się na ulicę
des Saules i poproś tamtejszych
mieszkańców, by pokazali ci pew-
ną instalację, jaką pewien, znany na
tem przedmiocie oryginał urządził
w jednym z najdalej leżących ogro-
dów. Jestto wspaniała stacja na-
dawcza telegrafu bez drutu. Stacja
odbiorcza, z którą pozostawałem w
kontakcie, urządzona była w moim
hangarze lotniczym, znajdującym
się w... Nie daruję pan, nie myślę
wydawać mych współników. —
choć przypuszczam, że już zdążyli
się ukryć, skoro dowiedzieli się, że
dwóch z nich wpadło w ręce repor-
tera Basselina. — tam w Saint-An-
dré. (Tych dwóch zostawię panu,
czemuż. niedołągi dali się złapać.
Choć nie ludź się pan niepotrzebnie:
znali mnie oni tylko pod moim wła-
ściwym nazwiskiem i nie wiele wie-dzą o całej sprawie. Zresztą — cóż
nowego mogliby jeszcze powie-
dzieć, skoro ja sam wyznałem już
wszystko?)„Chcąc pan wiedzieć, jak ch
kruczo używałem celem porwa-
nia mego ofiar? Nie było to jakie
baro skomplikowane, o ile szło
o zatrzymanie samochodu Fortin
na pustej drodze, — lub o zwa-
bienie owej starej panny, ekscen-
trycznej i romantycznej nad brzeg
Loary: urządził o się porostu ta-
jemniczą, czułą serenadę na wodzie.
I z panią Trémieux poszło wszystko
jak z piąka: a poczciwa kobiecina
głęboko była każdej chwili czy
w dzień czy w nocy spieszyc z po-
mocą każdemu, kto jej wzywał.„Jeszcze łatwiejsza sprawa
była z jej system, który z dziwnem
amatorstwem urządził długie, da-
lekie spacery po nocy; — powie-
działbym, że aż się prosił sam, by
go kiedyś porwano! Powinienem
był być nieco ostrożniejszym i zwię-
szyć w tem jakiś podstęp. Nie spo-
strzegłem się jednak, — i to mię
zgubiło, — bo Trémieux był w po-
rozumieniu z reporterem

(C. d. n.)

Cena OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpal-
towy 10 centymetrowy w ogłoszeniach zwy-
kłych 10 gr.; w nadesłanem 26 gr.; po
kronice 30 gr.; w tekście (kronika, re-
pert., dział ekonom. itd.) 35 gr. na pier-wszej stronie 40 gr.; za jedno słowo w
drobnych ogłoszeniach 6 gr.; w rubry-
ce „kupno-sprzedaż” 8 gr., matrymonia-
ne-korespondencje prywatne 10 gr., dla
poszukujących pracy 4 gr.; jedna całastrona w ogłoszeniach za tekstem 233
zł. pod.; 1 cała strona w części teksto-
wej 400 zł. pol. cała strona pod nagło-
wkiem 475 zł. pol. Ogłoszenia zaniej-
srowe o 30% drożej. — Ogłoszenia za-graniczne o 50% drożej. Za ogłosze-
nia w miejscu zastrzeżonym, ogłosze-
nia osobno stojące i bez numeru dolieży
się 25%. Odpowiedzialności za termino-
wy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.© © Należytość pocztową
© © opłacono ryczałtem.**Prenumerata**miesięczna 4 zł. 25 gr. — Z dostawą na miejscu lub prze-
syłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł. 50 gr. —

© ©